

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO	NORMA BRANŻOWA	BN-65
	Produkty węglowodopochodne Metoda pomiaru temperatury krystalizacji benzenu	0551-01
		Grupa katalogowa X 39

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest metoda pomiaru temperatury krystalizacji benzenu.

1.2. Określenia. Temperatura krystalizacji według tej metody jest to najwyższa temperatura osiągnięta od momentu przechłodzenia benzenu.

1.3. Normy związane

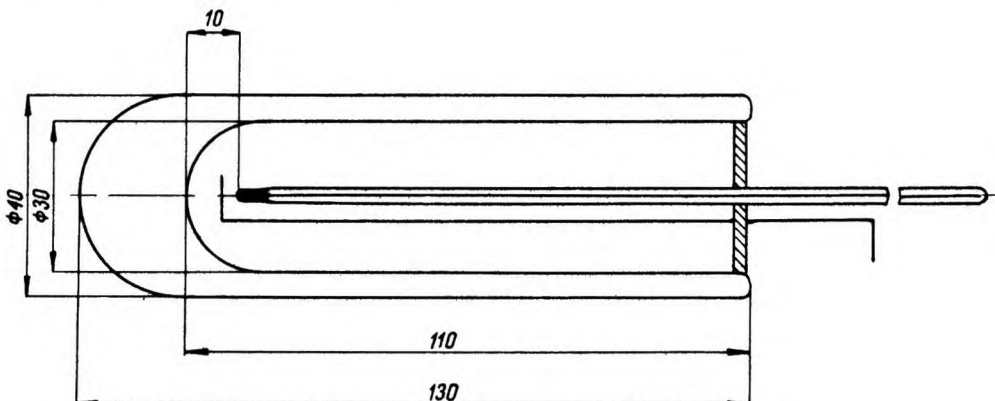
PN/C-04333 Produkty węglowodopochodne. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej

PN-56/M-53750 Termometry szklane. Warunki techniczne

2. METODA POMIARU

2.1. Przyrządy

- Probowka o podwójnych ściankach o wymiarach w mm wg rysunku.
- Mieszadełko szklane lub ze stali nierdzewnej.
- Korek zwykły z otworami na termometr i mieszadełko.
- Łaźnia wodna w kształcie cylindrycznym średnicy wewnętrznej nie mniejszej niż 80 mm, wysokości nie mniejszej niż 160 mm. Jako łaźnię wodną zaleca się stosować naczynie Dewara.
- Termometr rtęciowy o zakresie temperatur od -20 do $+50^{\circ}\text{C}$ z działką elementarną co $0,1^{\circ}\text{C}$. Wskazania termometru należy co pewien czas sprawdzać metodą stałych punktów w temperaturze topnienia lodu zgodnie z PN-56/M-53750.
- Termometr dowolnego typu do mierzenia temperatury wody chłodzącej. Wskazania termometru należy sprawdzać jak w 2.1 e).

Zjednoczenie Przemysłu Azotowego

Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Azotowego dnia 20 września 1965 r
jako norma obowiązująca w zakresie metod badań od dnia 1 lipca 1966 r

(Mon Pol nr 67/1966 poz 386)

2.2. Przygotowanie do pomiaru. Do rozdzielacza pojemności 100 ml wlać 40 ml pobranej z zgodnie z PN/C-04333 próbki badanego benzenu oraz 20 ml wody destylowanej o temperaturze pokojowej. Zawartość rozdzielacza wytrząsać w ciągu 1 min i po odstaniu w ciągu 3 min odlać warstwę wodną. Doprowadzić temperaturę łaźni wodnej do $2 \pm 3^{\circ}\text{C}$ stosując kawałki lodu. Do probówki o podwójnych ściankach wg rysunku pobrać 20 ml przygotowanej jak wyżej próbki benzenu.

Probówkę zamknąć szczelnie korkiem z osadzonym w nim mieszadełkiem oraz termometrem. Termometr umieścić w probówce współosiowo, tak aby zbiorniczek rtęci znajdował się w odległości 10 - 12 mm od dna probówki, a podziałka termometru $+5^{\circ}\text{C}$ na wysokości brzegu łaźni wodnej. Całość zestawzić wg rysunku.

2.3. Wykonanie pomiaru. Przygotowaną wg 2.2 probówkę z próbką wstawić do łaźni wodnej mieszając benzen mieszadełkiem do chwili zmętnienia, nie dotykając ścianki probówki. W przypadku niestwierdzenia zmętnienia należy ponownie wytrząsać benzen z wodą destylowaną postępując jak w 2.2. Z chwilą pojawienia się zmętnienia umieścić probówkę nieruchomo w łaźni wodnej. Mieszać z prędkością 60 ± 100 ruchów na minutę do momentu przechłodzenia, czyli uzyskania temperatury około 4°C . Następnie próbkę badanego benzenu należy pozostawić nieruchomo, obserwując uważnie wzrost temperatury.

W celu dokładniejszej obserwacji temperatury zaleca się stosować szkło powiększające.

Krystalizację można przyspieszyć przez pocieranie ścianki probówki mieszadełkiem.

Za temperaturę krystalizacji należy przyjąć najwyższą zaobserwowaną temperaturę, w której słupek rtęci zatrzyma się na pewien czas podczas krystalizacji benzenu, uwzględniając równocześnie poprawkę uzyskaną ze sprawdzenia temperatury w punkcie topnienia lodu. Do otrzymanej temperatury krystalizacji należy dodać poprawkę $+0,009^{\circ}\text{C}$ na rozpuszczoną w benzenie wodę.

2.4. Liczba pomiarów. Należy wykonać co najmniej dwa pomiary o wynikach różniących się między sobą nie więcej niż o $\pm 0,05^{\circ}\text{C}$. Każdy pomiar należy wykonać na nowej próbce benzenu, stosując przyrządy dokładnie wymyte i wysuszone.

2.5. Wynik. Za wynik ostateczny należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników pomiarów zgodnych z wymaganiami 2.4.

K O N I E C

- 24 **BN-65/0551-01 Produkty węglowodorne Metoda pomiaru temperatury krystalizacji benzenu** **zmiana 1**
X 39 1 3 77 r

W punkcie 2 3 w wierszu 14 zamiast $+0,009^{\circ}\text{C}$ powinno być $+0,09^{\circ}\text{C}$

(Biuletyn PKNiM nr 6/77 poz. 54)

- 32 **BN-65/0551-01 Produkty węglowodorne Metoda pomiaru temperatury krystalizacji benzenu** **zmiana 2**
X 39 6 12 79 r

W całym tekście normy zamiast ml, powinno być cm^3

zmiana 1 — Biuletyn PKNiM nr 6/77 poz. 54

(Biuletyn PKNMiJ nr 4/80 poz. 27)